

АДАПТАЦІЯ АНГЛІЙСЬКИХ СЛЕНГОВИХ ОДИНИЦЬ В УКРАЇНСЬКОМУ МОЛОДІЖНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Велика Аліна Михайлівна,

к.п.н., старший викладач

Чернуха Віта Віталіївна,

Студентка

Житомирський державний університет імені Івана Франка

м. Житомир, Україна

Анотація: В статті представлені результати порівняльного дослідження функціонування сленгових одиниць в англійській та українській мовах, шляхи та результати поповнення української сленгової лексики завдяки процесу запозичення з англійської мови.

Ключові слова: Молодіжне середовище, лексика, сленг, англіцизми, адаптація та інтеграція запозичень.

У сучасному світі глобалізаційні процеси та стрімкий розвиток інформаційних технологій зумовлюють інтенсивну міжмовну взаємодію. Одним із найбільш помітних проявів цього є активне проникнення лексичних одиниць з англійської мови до інших мов, зокрема й до української. Особливо чутливим до цих змін виявляється молодіжне середовище, яке вирізняється мобільною адаптацією нових лінгвістичних явищ та схильністю до мовної гри й експериментування.

Актуальність дослідження впливу англійської мови на лексикон сучасної української молоді зумовлена кількома чинниками. По-перше, англійська мова є домінуючою в багатьох сферах життєдіяльності молоді, включаючи інтернет-комунікацію, музику, кіноіндустрію, комп'ютерні ігри та моду. Це створює сприятливе середовище для засвоєння та поширення англомовних запозичень. По-друге, молодіжний сленг як динамічна й експресивна підсистема мови відіграє важливу роль у формуванні ідентичності

та групової солідарності молодих людей. Вивчення англіцизмів у цьому контексті дозволяє глибше зрозуміти сучасні тенденції розвитку української мови та соціолінгвістичні процеси у молодіжному середовищі.

Метою дослідження є виявлення особливостей впливу англійської мови на формування лексикону сучасної української молоді. Для досягнення поставленої мети передбачається вирішення таких **завдань**:

- 1) дефініція поняття «сленг»;
- 2) визначення причин проникнення англіцизмів в українську мову;
- 3) аналіз адаптації конкретних англійських сленгових одиниць в українській молодіжній мові.

Об'єктом дослідження є лексичні одиниці англійського походження, що використовуються в мовленні сучасної української молоді.

Предметом дослідження виступають процеси їхньої інтеграції та функціонування в українському молодіжному сленгу.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до Оксфордського словника англійської мови, сленг – це «особлива лексика або фразеологізми певної професії» або ж як «мова дуже розмовного типу, який вважається нижчим за рівень стандарту» [5]. Думку щодо особливості лексики для певного кола людей, об'єднаних спільними інтересами або роботою, також підкреслюють Eble [3] та Munro [4]. Вони розглядають сленг як засіб ідентифікації та згуртованості в групі. Ще однією характерною рисою сленгу є його гнучкість. Вчені приділяють також увагу аспектам новизни і свіжості сленгу та характеризують його як мовний різновид, що демонструє схильність до лексичних інновацій [2].

Англійські запозичення або англіцизми, проникаючи в українську мову, зазнають певної асиміляції, проте зберігають характерні риси свого походження – фонетичні, словотвірні та семантичні [1]. Однією з головних причин їхньої появи є поширення західної культури, особливо серед молоді, яка активно переймає сучасні тренди, наслідуючи стиль життя та мовлення популярних особистостей. В українському мовленні англіцизми можна поділити на

загальновживані та менш поширені, які використовуються для надання висловлюванню точності, експресивності чи стислості. Розглянемо конкретні приклади.

Чил/Зачилитись (від англ. *chill*) – іменник/дієслово, що позначає процес релаксації, досягнення стану спокою та безтурботності. Етимологічно пов'язане з англійським полісемантичним дієсловом *to chill*, яке має значення «охолоджувати», «заморожувати», а також переноситься на емоційний стан, означаючи «заспокоюватися». Приклад вживання: *Гей, зачілься! До сесії ще місяць.*

Дропнути (від англ. *to drop*) – дієслово, що в молодіжному сленгу набуває значення «припинити якусь діяльність, відмовитися від чогось». Семантично виводиться з англійського дієслова *to drop* у значенні «кидати», що в переносному сенсі означає припинення або завершення дії. Приклад вживання: *Дропай свої конспекти і ходімо в кіно.*

Камбек (від англ. *to come back*) – іменник, що означає неочікуване або раптове повернення когось або чогось, часто після тривалої відсутності чи періоду невдач. Утворено шляхом скорочення англійського дієслівного словосполучення *to come back*, що буквально означає «повертатися назад».

Кринж (від англ. *cringe*) – іменник, що описує стан, який коливається між збентеженням та приниженням. Похідне від англійського дієслова «*to cringe*» (зморщуватися від страху, ніяковіти). Також може описувати відчуття незручності через сором'язливі або неадекватні дії кого-небудь. Приклад вживання: *З ним мало спілкуються, бо жартує він дійсно крінжово.*

Флекс/флекситись (від англ. *flex/to flex*) – іменник/дієслово, що означає «хизуватися, виставляти напоказ свої досягнення, багатство або вміння». Похідне від англійського дієслова «*to flex*» (напружувати м'язи, демонструючи силу). У сленговому значенні набуло іронічного або зневажливого відтінку. Приклад вживання: *Він постійно флексить своїми новими кросівками.*

Агритись (від англ. *to aggro*) – дієслово, що означає «злитися, дратуватися, проявляти агресію». Похідне від англійського сленгового слова

«aggro», що є скороченням від «aggression» (агресія). Приклад вживання: *Не агрись, це була просто випадковість.*

Треш (від англ. trash) – іменник, що означає «щось погане, низькоякісне, непотрібне або абсурдне». Похідне від англійського іменника «trash» (сміття, відходи). Вживається для вираження негативної оцінки. Приклад вживання: *Цей фільм – повний треш.*

Байт (від англ. bait) – іменник, що в контексті провокації означає «наживка, приманка для залучення уваги або викликання емоційної реакції». Похідне від англійського іменника «bait» (приманка). Часто використовується в інтернет-сленгу. Приклад вживання: *Не ведися на його байти, він просто хоче спровокувати сварку.*

Мейт/соулмейт (від англ. mate/soulmate) – іменник, що означає «друг, приятель, товариш». «Mate» є більш поширеним у британському варіанті англійської мови і може мати як дружній, так і дещо роздратований відтінок. «Soulmate» означає «споріднена душа, дуже близька людина». Приклад вживання: *Привіт, мейт! Як справи?; Вона вважає його своїм соулмейтом.*

Вайб (від англ. vibe) – іменник, що означає «атмосфера, відчуття, емоційний стан, що виходить від людини або місця». Похідне від англійського іменника «vibration» (вібрація), скороченого до «vibe». Приклад вживання: *У цьому кафе дуже вайбово.*

Слей (від англ. slay) – дієслово, що означає «вражати, захоплювати, перевершувати в чомусь, досягати неймовірного успіху». Похідне від англійського дієслова «to slay» (вбивати, вражати). У сленговому вживанні набуло позитивного значення. Приклад вживання: *Вона просто слейнула на цьому конкурсі!*

Розглянуті сленгові одиниці яскраво ілюструють активний процес проникнення англіцизмів у сучасну українську молодіжну субмову. Аналіз демонструє різноманітні способи адаптації запозичених слів: від прямого фонетичного та семантичного перенесення («кринж», «треш», «байт», «вайб» тощо) до морфологічної інтеграції шляхом додавання українських суфіксів

(«зачілитись», «флекситись», «агритись» тощо). Спостерігається також явище граматичної транспозиції, внаслідок якого англословні лексеми, зберігаючи свою базову форму, набувають здатності функціонувати в різних морфологічних класах української мови (англ. *chill*: «чил» як іменник, *чиловий* як прикметник, «чилити» як дієслово). Окрім того, наявні випадки калькування словосполучень («камбек» від англ. «*to come back*»). Семантика запозичених одиниць часто зазнає певних трансформацій, набуваючи специфічних конотацій у молодіжному середовищі. У цілому, представлені приклади підкреслюють важливу роль англійської мови як джерела поповнення лексичного складу українського молодіжного сленгу, відображаючи сучасні культурні впливи та комунікативні потреби молодого покоління.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Ажнюк, Б. М. Мовні зміни на тлі деколонізації та глобалізації. *Мовознавство*. 2001. № 3. С. 48–54.
2. Dundes, A. & Schonhorn, M.R. (1963). Kansas university slang: A new generation, *American Speech*, 38, 163–177.
3. Eble, C. (1996). Slang and sociability: In-group language among college students, The University of North Carolina Press, Chapel Hill/London.
4. Munro, P. (ed.) (1997) U.C.L.A. Slang 3, U.C.L.A. Occasional Papers in Linguistics 18, U.C.L.A. Department of Linguistics, Los Angeles.
5. The Oxford English Dictionary Online (OED), Oxford University Press, Oxford from <http://www.oed.com/>